

אלי ספר, תעלום החן

אסא כשר:

„חוץ ממחנות גאזים הכל בא בחשבון!“

רצח נערה בת 16, מיכלאות בפתח-תיקווה, תוויות „עובד זר“ באריאל, מנמה חדשה לירות גם בחמורים, הסתה לרצח של ח"כים, חיילי גיבעתי שיצאו מחור ייכים ממישפטם, מעצר חברי „השנה ה-21“ ושיחרור מתנחלים הנאשמים ברצח – ואלה רק חלק מהנושאים שעמדו השבוע על סדר-היום הציבורי.

שאלתי את אסא כשר, פרופסור לפילוסופיה באר-ניברסיטת תל-אביב, האם, לאחר כל אלה, עוד אפשר להסתכל במראה? האם לא איבדנו צלם אנושי?

יש כמה מראות: המראה הפרטית והמראה הקולקטיבית. במראה הפרטית צריך להסתכל רק מי שלא בטוח בצבע הלחיים שלו. הדברים, שאנחנו נלחמים בהם, הם כליכך גסים ומרושעים שלא צריך הרבה בחינות מדוקדקות. אנחנו, השמאל, אין לנו מקום לערוך בחינה עצמית.

● **בכנס בשבוע שעבר אמרת כי אתה לא מעוניין להינבא עור, כי כל מה שניבאת התגשם בסוסו של דבר.**

עד כמה שזכור לי, הייתי הראשון שדרש להוציא את האירגון של מאיר כהנא מחוץ לחוק. אף אחד או לא הסכים אפילו לשמוע את הרעיון. גם היועץ המישפטי התנגד, ולימים היכה על חטא. אני מפקח להשמיע דוגמות אחרות, מפני שהדברים הגרועים ביותר הופכים לרעיונות אצל האנשים הממציאים מחדש את התגים והמיכלאות. חוץ ממתנות-גאזים אין דבר שאפשר להגיד בביטחון מלא שלא נעשה אותו. מלבד זה אין שום דבר שאני מוכן לומר עליו

דיעה

שאני בטוח שלא עשינו, אנחנו לא עושים או לא נעשה. לפני שבוע קראתי ציטוט מפיו של מארגנה-הטילים בגדה מטעם מועצת יש"ע, הזרוע המוניציפלית של הטרור והיהודי בגדה. „טיילנו בכפר“, הוא אומר, „אף אחד מאיתנו לא נפגע — זה בסדר. אבל זה שאף אחד מהם לא נפגע — זה לא בסדר.“ הגענו לרמה של צימאון-ידם מאורגן. מישהו פעם חלם שנגיע לרמה כזאת?

הזוועות האלה, בשבילי, מוחקות דף אחרי דף מסיפרי האנטי-שמיות, כי אנחנו מסוגלים לעשות לעם את כל מה שעשו לנו.

● איך אפשר לעצור את ההידרדרות?

אין תשובה אחת. כל אחד צריך לשאול את עצמו מהם הדברים שהוא יכול לעשות. בתכונה. בזוהרות. מתקבל על דעתי, למשל, שחייל יגיד שהוא לא מוכן לצוית לפקודות בלתי-חוקיות, אפילו שאין הן בלתי-חוקיות בעליל. (אורית זרובכב)

עזי זיב

איציק לאור:

„כחדתי שאני מפקיד חברים באיזור מסוכן!“

שתי הפגנות, שנערכו ביום השבת האחרון, גרמו לעשרות אלפי אנשים להצביע ברגליהם, ולמחות על המתרחש בימים אלה בארץ.

ההפגנה של מה שנקרא „קואליציית השלום“ מור-סמה בהבלטה בכלי-התיקשורת, ואילו להפגנת תנועות-השלום והמחאה לא היתה כל התייחסות. איך אתה מסביר את התעלמות התיקשורת, שאלתי את איציק לאור, שנכח בהפגנה.

יש מאמץ גדול של כל חלקי המימסד לגבש מחדש הסיכמה לאומית, תוך התעלמות מהעובדות בשטח. זה חלק מהמאמץ הגדול להראות שיש שני צדדים במפה הישראלי-לית: ימין ומרכז, אין שמאל. זה היה תמיד, וזה יהיה תמיד. השמאל צריך ללמוד לחיות עם זה, ולא צריך לצפות מהשיטה שתקבל אותו.

זו היתה הפעם הראשונה שלא הלכתי להפגנה של שלום עכשיו, בגלל הכותרת שלה. קיימת הירדות, החל בשומר הצעיר וכלה בגוש-אדמונים, לטייה את הסדקים בחומה של האידיאולוגיה השלטת.

● היית מגדיר את ההפגנה כמוציאת?

מומין אני כבר לא פעיל באירגון-שלום, אבל מאוד הופתעתי לטובה. באתי משום שפחדתי שאני מפקיד חברים, ההולכים ברגל באיזור מסוכן.

● היית עוד לאירועים חריגים?

הפגנות

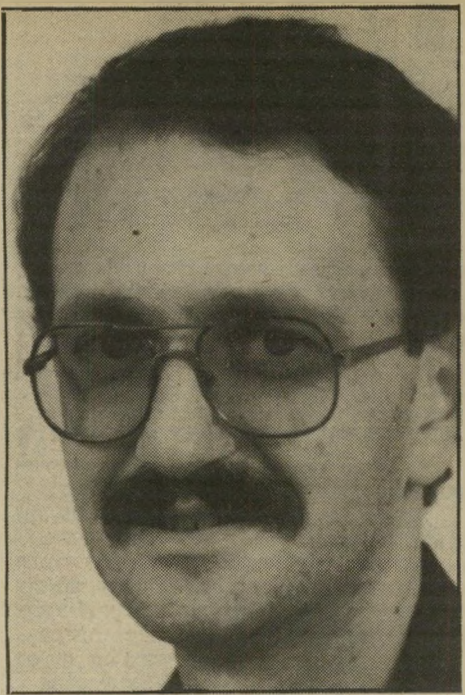
חברה שלי חטפה אבן בראש, והמישטרה בכלל לא הגיבה. רק כאשר עוררתי-דיון רב חנינו חטף בקבוק בראש, נכנסו השוטרים לפעולה.

● איך אתה מסביר את ההתארגנות תחת גג אחד, שהרי השמאל בדרך-כלל מסולג מאוז?

זה בלוף תיקשורת. אנשים פשוט הבינו את גודל האחריות. רק חבל ששלום עכשיו לא עמדו בהתחייבות. הם לא רצו להשתתף בהפגנה כגוף, אבל התחייבו שלא להפגין במקביל. במשך כל השנים הם סירבו להפגין נגד ה-5 ביוני. הם לא ראו בזה יום להפגנה. מכיוון שהם שייכים למי שטר ענים שקרה לנו משהו נהדר ב-5 ביוני.

ההפגנה שלהם ניסאה על גל האיבה למתנגחים, וגם נועדה לטשטש את הביקורת שיש לשמאל על מערכת הביטחון.

נסי לתרגם „למען כבוד צה"ל“ לכל שפה. זה נשמע נורא. (אורית זרובכב)

עמי דורון:

„גם כשהורגים בשוגג, הבן-אדם מת!“

תקריות בין מישמר-החופים המצרי במיפרי-איי לת לבין שייטים ודייגים ישראלים אינם עניין חדש. היו התגריות מצידם והיו מצידנו, אבל עד השבוע הכל נגמר בטוב. השבוע מת מפצעיו האילתי שלמה ישראלי, אחרי שנורה על-ידי מישמר מצרי.

פניתי אל עמי דורון, אילתי הנוהג לצאת לדיג פעם בשבוע, ושאלתי אותו אם אחרי המיקרה השבוע הוא ימשיך לצאת לדיג.

כן, אבל מהיום והלאה אני לא עובר למים של המצרים. שוט עד טאבה, וגם משם ניקח מירווח-ביטחון.

● למה בכלל עברתם ושטתם במים של המצריים?

כי בעיקרון הם מרשים את זה. צריך לקבל אישור מה קונסול המצרי, והנייר הזה עושה אותך לאורח שלהם.

● אתה סיפרת לי, בזמנו, שגם החברה שלנו לא תמיד מתנהגים לגמרי בסדר, והפעם גם אומרים שה„תימסח“ המצרי ביקש מהסירה הישראלית לעצור, והסירה ניסתה לברוח.

ונניח שזה נכון, זו סיבה לפתוח באש על סירה שבה רואים ילדים? את יודעת איך נראית הספינה של ישראל, ואיך נראה התימסח המצרי? זה כמו להגיד שהגמלה עשתה שריר לפיל.

אילת

● אתה מאמין שזו מדיניות של המצרים לעי-שות צרות?

אני כמעט בטוח שלא. אני מאמין, מתוך הכרת הצוות של התימסח, שכל מה שקורה להם זה כמיקרה. לפני שבועיים הם כמעט עלו על הספינה שלו, כי הם לא הצליחו להשתלט על הכלי שלהם. היום אני מאמין שהם גם לא תמיד מצליחים להשתלט על הנשק שלהם.

● כלומר, אתה חושב שישראלי נהרג בשו-יג?

כן, בהחלט. אני מאמין, אלא שהבחור מת מזה.

● אז מהיום אתה לא נכנס עוד למים של המצריים?

נזפים נהררים, דיג טוב והרגשה כאילו יש שלום באיזור. אבל מה אתה לא עושה בשביל להמשיך לחיות? (דניאלה שמי)